

SLABOVIDNOST PRI PREDSOLSKIH OTROCIH

Vse, česar niste vedeli o oftalmoloških težavah otrok, odkrivajo strokovnjaki specialistične bolnišnice SVETI VID.

Vse ste naredili, da bi svojemu otroku nudili normalen razvoj in rast, ga vključili v družbo, mu nudili ljubezen in pozornost. Sedaj, ko je čas za prostočasne aktivnosti ter so na urniku šport, glasba in druge aktivnosti, pa opazate, da ne sodeluje, kot bi moral, da je negotov in mu je nerodno. Poleg tega ne sodeluje niti v razredu, ne sledi snovi, ne dela nalog, niti ni pozoren? Ste pomislili, da za omenjene težave niso krive motorične ali

psihične motnje, ampak da preprosto ne vidi dobro? Kako je to mogoče, se sprašujete, ko pa je otrok opravil oftalmološki pregled? Dogaja se, da so pregledi otrok površni in hitri. Na žalost je takih primerov veliko, ne gre le za osamljene primere. Pregled predšolskega otroka je pogosto površen, brez predolgega zadrževanja na določenih oftalmoloških območjih. A oftalmološki pregled pri otroku je proces, ki je veliko bolj zahteven kot pri odraslih, saj ne

temelji na subjektivnem pričevanju, ampak na dejanskih, objektivnih pokazateljih morebitnih motenj vida. S tega vidika je odgovornost zdravnika in družine še toliko večja. Zaradi napačnih predstav o težavah oftalmologije in velikega števila primerov otrok, ki bi jim pravčasno lahko zagotovili izboljšanje slabovidnosti, smo se obrnili na specialistično bolnišnico SVETI VID, ki je uveljavljena ustanova za težave slabovidnih predšolskih otrok.

TEKST: PR FOTO: GULLIVER/GETTY IMAGES

KATERE SO NAJPOGOSTEJŠE TEŽAVE, KI NASTANEJO PRI PREDŠOLSKEM OTROKU?

Te je na srečo najlažje rešiti. In jih zaradi tega ne štejejo za velike težave. Gre za divergentni in konvergentni strabizem in dioptrijo. Če v primeru strabizma hitro ukrepamo, ko je otrok star nekaj mesecev oziroma v primeru dioptrije med tretjim in petim letom starosti, bomo v večini primerov otroka pozdravili. Kasnejših težav ne bo, niti med šolanjem niti kasneje v odrasli dobi. Če pa so bile težave spregledane, se bodo starši v času otrokovega šolanja soočili s slabovidnostjo, le-ta pa bo ostala celo življenje. Operacija strabizma ali laserska korekcija dioptrije v kasnejši dobi življenja ne bo pripomogla k izboljšanju vidne ostrine, če slabovidnost ni bila pravilno zdravljena.

KDAJ JE PRI OTROCIH PRIMEREN CAS ZA LASERSKO KOREKCIJO DIOPTRIJE?

Laserska korekcija dioptrije kod dece predšolskega uzrasta nije nova stvar. Laserska korekcija dioptrije pri predšolskih otrocih ni nova stvar. Izvaja se že od sredine devetdesetih let. Torej že četrt stoletja. Pri otrocih se laserska korekcija uporablja samo v natančno definiranih primerih. Pri odraslih se laserske korekcije uporablja pri korekciji dioptrije, ko se odrasli želijo znebiti očal in kontaktnih leč iz različnih razlogov, pri otrocih pa, KO JE RESNA POTREBA, saj bi v nasprotnem primeru slabovidnost ostala celo življenje. To je v primerih, ko otroku očala ne morejo pomagati, kontaktnih leč pa zaradi starosti ne more uporabljati.

V KATERIH PRIMERIH JE LASERSKA KOREKCIJA DIOPTRIJE PRIMERNA IN V KATERIH PRIMERIH JE TO PREPRICANJE ZMOTNO?

To je jasno definirano in tega se držimo:

1. VELIKA RAZLIKA V DIOPTRIJI NA OBEH OČESIH

ZMOTA: Očala

Običajno bi imelo oko z večjo dioptrijo v očalih manjšo dioptrijo, da bi se tako 'izenačilo' z drugim očesom, zdravljenje pa bi bilo dopolnjeno s pokrivanjem »boljšega« očesa. To ni smiselno. Nepopravljeno 'slabše' oko bo še naprej imelo moten vid, kar pomeni, da se je otroka že vnaprej obsodilo na slabovidnost.

RESNICA: Laserska korekcija

Laserska korekcija bo dioptrijo popolnoma popravila, potem pa sledi pokrivanje »boljšega očesa« po nekaj ur na dan, običajno takrat, ko se otrok igra. Po polni korekciji boste opazili, da se malček ne bo upiral pokrivanju očesa in bo zato učinek popravljanja slabovidnosti vse boljši.

DOLGOLETNA PREDANOST SODOBNIM NAČELOM OFTALMOLOGIJE IN VISOKA RAVEN OČESNE KIRURGIJE SO POSTAVILI SPECIALISTIČNI CENTER SV. VID OB BOK MEDNARODNIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAM.

2. ASTIGMATIZEM

ZMOTA: Očala

Pri višjih stopnjah astigmatizma, še posebej v primeru velike razlike med očesoma, so očala neuporabna. Nepopravljen astigmatizem pomeni visoko tveganje za slabovidnost. To se imenuje ambliogeni učinek.

RESNICA: Laserska korekcija

Laserska korekcija bo odpravila popačeno sliko, ki sicer nastane pri uporabi očal.

3. AKOMODATIVNI STRABIZEM

ZMOTA: Operacija strabizma

To je uhajanje očesa kot posledica premočne akomodacije, najpogostejše zaradi visoke plus dioptrije. Lahko se popravi z očali, še posebej, če je dioptrija na obeh očesih podobna. Očesa so v pravilnem položaju, dokler ima otrok korekcijo, ko pa odstrani očala – le-ta uidejo. Težava se pojavlja pri šolarjih, še posebej med urami športne vzgoje, saj niso sposobni opraviti vseh nalog in slediti vsem aktivnostim na napravah.

RESNICA: Laserska korekcija dioptrije Z lasersko korekcijo odpravljamo vzrok za premočno akomodacijo in uhajanje očesa ter s tem dosežemo pravilen položaj, brez operacije strabizma. V primerih delnega akomodativnega strabizma je potrebna laserska korekcija dioptrije, nekaj mesecev (3–6) kasneje pa manjša dodatna korekcija z operacijo strabizma – seveda, samo v primeru, če bi bilo to potrebno.

4. OTROCI S POSEBNIMI POTREBAMI

Popravljanje vidne funkcije še kako

pozitivno vpliva na doseganje boljšega odziva na celoten tretma psihomotoričnih aktivnosti otrok s posebnimi potrebami.

ZMOTA: Nekoč je veljalo, dati tem otrokom začasno očala, češ, otrok bo tako ali tako vedno odvisen od druge osebe in zato ne potrebuje boljšega vida.

RESNICA: Laserska korekcija dioptrije v blagi inhalacijski anesteziji otrok s posebnimi potrebami omogoča boljši stik s terapevtom. Veliko bolj so samozavestni in kažejo hitrejši napredek v motoriki.

PEDIATRIČNI CENTRI PO SVETU SE UKVARJAJO S TO PROBLEMATIKO. KAKO JE V NAŠI REGIJI?

Oftalmologi, ki se ne ukvarjajo s to patologijo, otroke usmerijo v specializirane centre za otroško oftalmološko problematiko. Tako je po svetu. Če imate otroka, pri katerem ni bila dioptrija pravočasno zdravljena – to je okoli tretjega in četrtega leta – je ta otrok danes star osemnajst let, ima visoko dioptrijo na eno oko, ki ni bila pravilno korigirana, laserska korekcija pa mu v teh letih ne bo pomagala pri odpravi slabovidnosti. Korekcija dioptrije je ena stvar, a ostrina vida, ki izhaja iz popravljene dioptrije, je nekaj povsem drugega. Sveti Vid je eden od specialističnih centrov, ki se ukvarja z otroško oftalmologijo, na čelu s prof. dr. Rudolfom Autratom, ki je prejemnik največjih priznanj v svetovnih oftalmoloških krogih s področja otroške oftalmologije in laserskih postopkov pri korekcijah dioptrije pri otrocih s posebnimi medicinskimi ukrepi, izdal pa je tudi številne publikacije. Cilj specialističnega centra Sveti Vid je zapolnitev praznine, ki obstaja v regiji. S pomočjo dolgoletnih izkušenj dosegajo odlične rezultate pri boljši vidni ostrini in zmanjšanju slabovidnosti pri otrocih. Pred kratkim je Sveti Vid dobil še eno veliko priznanje – nagrado za dosežene rezultate v otroški oftalmologiji, podelitev je potekala na Evropskem kongresu združenja za refrakcijsko kirurgijo in kirurgijo katarakte. Raziskave kažejo, da so otroci, katerim so popravili motnje vida že v zgodnjem otroštvu, bolj zadovoljni, bolj delovni, spretnejši in srečnejši.

NASVETI ZA STARŠE

Teh simptomov pri otrocih ne smete prezreti ...

- Opazujte, kako se vaš otrok odziva na svetlobo, kako ji sledi s pogledom, kako zagradi igračke, kako se premika ... Ukrepajte takoj, če opazite, da je nekaj narobe.
- Če se zgodi, da oko vašega otroka zavija, uhaja, se takoj obrnite na oftalmologa. Uhajanje očesa ni naravno, zato ne čakajte, da minejo leta in da se bo stanje samo popravilo.
- Bodite pozorni na to, če se vaš otrok približuje televiziji in krivi glavo, ko jo gleda.
- Tudi bela zenica je znak za ukrepanje in obisk oftalmologa.
- Če vašemu otroku ne ustreza svetlobo, je mogoče, da so prisotne oftalmološke težave.